

РОМАНТИЗАМ

- 1789 – ФРАНЦУСКАТА РЕВОЛУЦИЈА
- ИНДУСТРИСКА РЕВОЛУЦИЈА (ПАРНА МАШИНА)
- БУДЕЊЕ НА НАЦИОНАЛНА СВЕСТ
- ИНТЕРЕС ЗА ИСТОРИСКОТО МИНАТО
- РОМАНТИЧАР – УМЕТНИК - БУНТОВНИК

ЛИРСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ (главна карактеристика)

ПОВЕЌЕ СЛОБОДА ВО КОМПОНИРАЊЕТО:

- ПОБОГАТА ХАРМОНИЈА,
- ПОШИРОКА И ПОРАСПЕЈАНА МЕЛОДИЈА,
- ПОГОЛЕМ (ПОВОЛУМИНОЗЕН)ОРКЕСТАР И НОВИ ИНСТРУМЕНТИ
- НАГЛИ И ЧЕСТИ ДИНАМИЧКИ ПРОМЕНИ (ТИВКО-СИЛНО)

СОЛО – ПЕСНА

Соло глас и пијано
Лид

КЛАВИРСКА МИНИЈАТУРА

Мала клавирска композиција со
лирска содржина

СИМФОНИСКА ПОЕМА

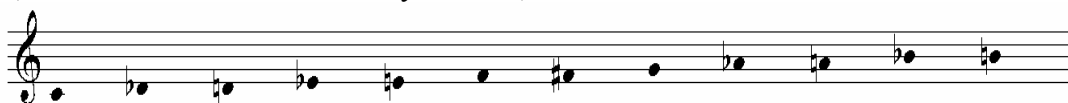
Програмско оркестарско дело
во еден став

1. Кој век е век на романтизмот? _____
2. Кој историски настан предизвикал општествено-економски и политички промени, а со тоа и промени во уметноста? _____
3. Која е главна карактеристика на романтизмот? _____
4. Кој композитор претставува „мост“ помеѓу класицизмот и романтизмот? _____
5. Кои се карактеристики на музичкиот романтизам? _____
6. Кои се нови музички форми во романтизмот? _____

- Творечкото богатство на романтизмот содржи 4 извори на романтичарска тематика: Средниот век, егзотика, фантазија и природа
- Мелодија има пошироки контури и послободен тек, има **хроматски движења***
- Хармонија - **алтерирани созвучја** и слободни **модулации*****
- Колористички елементи (зголемување на оркестарот)
- Голема оперска реформа на Рихард Вагнер
- Нови музички форми (се воведува „култот“ на мала форма и подем на програмски оркестарски дела):
  - соло-песна (Шуберт, Шуман),
  - клавирска минијатура (Шуман, Менделсон)
  - симфониска песна, симфониска поема и програмски симфонии (Берлиоз, Лист, Штраус, Сметана, Римски-Корсаков, Бородин)
  - фантазија (Лист)

Појаснување (нема да се бара за оценка):

* (движење на тоновите по полустепени)

Како звучи хроматиката?

<http://www.youtube.com/watch?v=HvDnYoilWiY>

** Алтерирани созвучија се акорди (истовремено звучење на најмалку три тона) кои имаат по еден повишен или снижен тон кој е надвор од скалата. На пример, акордот во C-dur кој ги содржи тоновите **d – fis – a** е алтериран затоа што во C- dur скалата не постои тонот fis, туку f. Се вели дека тонот фис во C-dur е повишено четврто стапало.

*** Премини од скала во скала (на пример композицијата започнува во C-dur, па се преминува во G-dur и т.н.